ZB in Beeld 2020

Bibliotheek van Zeeland

Huis vol kennis, cultuur en inspiratie

Trots presenteren we u het verkorte jaarverslag 2020

ZB Bibliotheek van Zeeland is het hart van kennis, informatie en cultuur in Zeeland. De ZB zet haar beschikbare middelen in voor een zeer brede en actieve dienstverlening aan en facilitering van Zeeuwse burgers in dorpen en steden.

In dit jaarverslag blikken we in hoofdlijnen terug op een jaar dat niet snel vergeten zal worden vanwege de COVID-19 pandemie.

Door de periodes van verplichte sluiting en het daarmee gepaard gaande thuiswerken, is van onze medewerkers extra veel gevraagd om de dienstverlening zoveel mogelijk door te laten gaan. De Bibliotheek is als afhaalbieb en met een team online voor vragen en assistentie bij reserveringen zoveel als mogelijk 'open' gebleven.

Soms zijn daardoor ook nieuwe ontwikkelingen mogelijk geworden. Een prachtig voorbeeld daarvan is de organisatie van de online Meet Up-bijeenkomsten. Wij zijn dankbaar voor de inzet van al onze medewerkers, die het grootste kapitaal van de ZB vormen.

Heeft u vragen over dit jaarverslag of onze organisatie, aarzel dan niet om contact met ons op te nemen.

Dr. P.J. (Perry) Moree

Directeur-bestuurder

ZB in cijfers

HRM in cijfers

2019		2020
166	Totaal aantal medewerkers	175
113	Aantal vrouwen in dienst	122
53	Aantal mannen in dienst	53
126	Aantal deeltijders	131
114,72	Bezettingsformatie	114,19
11	Aantal stagiair(e)s	7
3	Aantal uitzendkrachten	5
4,77%	Gemiddeld ziekteverzuim	5,70%
113	Aantal vrijwilligers	104
8	Medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt	9

Exposities en activiteiten*

20

Tentoonstellingen

272

Activiteiten

*Bijvoorbeeld: lezingen, studie-en informatieve bijeenkomsten, Meet Ups en boek presentaties.

542.405 uitleningen en verlengingen in 2020

Middelburg	Vlissingen	Bibliobussen
348.613	121.067	72.725

39.769 leden in 2020

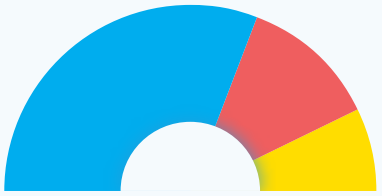

Middelburg	Vlissingen	Bibliobussen
24.783	9.765	5.221

Top 3 Activiteiten in 2020

Kunstbende Zeeland
379 bezoekers

Klokhuis Meet Ups
1.438 bezoekers

Wetenschapsdag
500 bezoekers

Note: ZB is Middelburg, Vlissingen en de Bibliobussen. Dus wanneer niet apart genoemd, is het een combinatie. Alle cijfers gaan over het jaar 2020.

Podium voor ontmoeting en debat

ZB is een ontmoetingsplaats voor iedereen in Zeeland met interesse in Zeeuwse cultuur, literatuur, geschiedenis en maatschappelijke onderwerpen. Wij werken samen met diverse instellingen en zetten belangrijke maatschappelijke en culturele onderwerpen, trends en vraagstukken op de agenda en geven deze een podium.

Klokhuis Meet Ups

Met de NTR gingen we weer aan de slag met de Klokhuis Meet Ups. Een landelijke primeur: kinderen uit groep zeven en acht in heel Nederland konden (interactief) kennismaken met onderwerpen als kernenergie, (vrijwaring van) angst en DNA.

3 Klokhuis Meet Ups 1.438 bezoekers Klokhuis Meet Ups

VPRO Tegenlicht Meet Ups Zeeland

In de Tegenlicht Meet Ups Zeeland ontvingen we weer spraakmakende gasten, waaronder Henk Schoute, Fleur Amesz, Wyke Potje, Barbara Oomen, Tamara Batenburg en Jo Caudron. De Meet Ups waren te volgen via een livestream.

5 Tegenlicht Meet Ups 1.347 bezoekers Tegenlicht Meet Ups

Human Library

In samenwerking met Europe Direct organiseerde ZB in de vestiging Vlissingen een Human Library, waar je mensen kunt 'lezen' die je in het dagelijks leven niet snel spreekt. Belangstellenden gingen online in gesprek met acht 'levende' boeken.

Wetenschapsdag

De Wetenschapsdag in 2020 was een online editie voor kinderen van zeven tot twaalf jaar. Compleet met Wetenschapsdoosje inclusief benodigde materialen (op te halen bij de Bibliotheken in Zeeland), zes workshops om uit te kiezen en prijzen om te winnen. Kinderen konden een vraag inzenden via een filmpje voor de professor en een digitale speurtocht doen.

Schatkamer van kennis en informatie

Planbureau

Uit onderzoek en monitoring krijgen we de kennis die nodig is om in te spelen op de toekomstige ontwikkelingen en trends in Zeeland. Het Planbureau volgt ontwikkelingen op het gebied van demografie, economie, onderwijs, arbeidsmarkt, wonen, zorg, veiligheid, mobiliteit, jeugd en cultuur.

Jeugdmonitor Zeeland

De Jeugdmonitor Zeeland brengt sinds 2001 trends en ontwikkelingen in beeld over kinderen, jongeren en ouders met jonge kinderen. De monitor maakt onderdeel uit van de ZeelandScan, een samenwerking tussen de ZB, GGD Zeeland en Robuust. Het veldwerk onder ouders van jonge kinderen heeft in het najaar van 2020 plaatsgevonden.

Een jubileumpublicatie over twintig jaar monitoring van jeugd in Zeeland is in 2020 gerealiseerd.

Verdiepend onderzoek: de kernkwaliteiten van Zeeland

In 2020 is getoetst of de door de provincie geïdentificeerde kernkwaliteiten worden herkend en erkend door de Zeeuwse bevolking. De uitkomsten zijn door de provincie meegenomen in de omgevingsvisie van september 2020. Het rapport verscheen in november 2020.

Lees alle resultaten van eigen en extern onderzoek

Bibliotheek: hart van kennis, informatie en cultuur in Zeeland

ZB is dé plek waar iedereen welkom is. We zijn een Openbare Bibliotheek en Provinciale Ondersteuninginstelling (POI), daarnaast is de ZB één van de landelijke Plusbibliotheken. Onze actuele collectie en onze bewaarcollectie zijn toegankelijk voor iedereen, we treden op als adviseur, leveren diensten en ontwikkelen producten voor onderwijs, bedrijfsleven, bibliotheken, instellingen en particulieren in Zeeland. Naast het leveren van informatie, educatie en ontspanning organiseren we een diversiteit aan culturele evenementen.

Ruim **1.061.621** mensen bezochten de Beeldbank, Krantenbank, Tijdschriftenbank, Encyclopedie van Zeeland, Zee(uw)post en dezb.nl.

ZB digitaal | Zee(uw)post | Beeldbank Zeeland | Krantenbank Zeeland | Tijdschriften-bank Zeeland

Zeeuwse Boekenprijs (ZBP)

Elk jaar organiseert ZB (in samenwerking met de Zeeuwse boekhandels) de Zeeuwse Boekenprijs. Het monumentale boek 'Slag om de Schelde 1944' van Tobias van Gent en Hans Sakkers won de ZBP in 2020.

ZEEUWSE BOEKENPRIJS

De Zeeuwse Boekenprijs

LEES MEER

Nieuwe uitgave PPF-reeks

ZB geeft de PPF-reeks uit. De inhoud van deze boekjes heeft betrekking op bekende Zeeuwen uit het verleden en onderwerpen op het gebied van de Zeeuwse letterkunde, wetenschap en geschiedenis. 'Seneca die was trouwhertige' verscheen in 2020. Het bevat brieven en een schoonschrift van Zeeuws VOC-personeel.

Foto-expositie

De tentoonstelling 'Tweede Wereldoorlog in 50 foto's' werd mede door ZB samengesteld uit de Beeldbank Zeeland; een reizende pop-up expositie met Zeeuwse oorlogsfoto's in kader van 75 jaar vrijheid. Gedeputeerde Anita Pijpelink opende de expositie op 21 augustus in de ZB in Middelburg.

Dienstverlening

De Zeeuwse Bibliobussen (ColumBus en Biblioservicebus) zijn de toegangspoort tot de collecties en diensten van alle Bibliotheken in Zeeland en diverse overheidsdiensten. De Bibliobussen hebben ruim 91 halteplaatsen in Zeeland.

ZBBUZZ

De ZBBUZZ bezoekt maandelijks de dorpen in de gemeentes Veere en Noord-Beveland. Dit informatiepunt is bedoeld voor mensen die moeite hebben met het vinden van overheidsinformatie, bijvoorbeeld huur- en zorgtoeslag, rijbewijs, (verkeers)boetes, pensioen en uitkering.

Bieb on Tour

Lees meer over de Bibliobussen

ColumBus Onderwijsservicebus

Bezoekt 29 basisscholen in Zeeland verdeeld over 5 gemeenten:

2.602 Leerlingen in Zeeland bezocht

Vlissingen

Lees meer over de Vlissingse vestiging

De Vlissingse vestiging van ZB bevindt zich in het bioscoopgebouw CineCity in het centrum van de stad. Deze Bibliotheek is dé ontmoetingsplaats in de stad, waarin iedereen welkom is om te leren, lezen, studeren, werken en samen te komen. De inspirerende inrichting, de centrale ligging, de ruime openingstijden en de vrije toegang zorgen ervoor dat alle inwoners en bezoekers de mogelijkheid hebben om kennis tot zich te nemen en te delen. Sinds 2020 is er een Toeristisch punt te vinden. Vele toeristen vinden hun weg naar de Bibliotheek voor het afhalen van stadsplattegronden, flyers van attracties en bezienswaardigheden in de omgeving en voor het opzoeken van info over de omgeving. Bibliotheekmedewerkers geven graag inspiratie over uitjes en bezienswaardigheden in de stad.

Centrum voor culturele en educatieve activiteiten

Cultureel

Kunstbende Zeeland

Lees meer over Kunstbende

Kunstbende is het grootste creatieve platform voor jongeren in Nederland. ZB coördineert alle activiteiten van Kunstbende in Zeeland: van de organisatie Zeeuwse voorronde – dit jaar in het Scheldetheater in Terneuzen – tot het aanbieden van workshops en coaching. Ook stimuleren en faciliteren we de ontmoeting tussen jongeren. We werken altijd samen met verschillende partners, zoals de centra voor cultuureducatie, Scalda, jongerenwerkers en nog vele andere partijen.

Popaanzee

Lees meer over Popaanzee

Popaanzee is hét Zeeuws platform voor talentontwikkeling in popmuziek en wordt gecoördineerd door ZB. Popaanzee verzorgde dit jaar onder andere de Popaanzee Werkplaats in samenwerking met regionale bandcompetities. Ze boden online workshops aan en creëerden zo een plek waar jonge muzikanten elkaar blijven inspireren.

Black Achievement Month

Lees meer over Keti Koti

In juli organiseerde ZB in samenwerking met Keti Koti Collectief Zeeland een proefeditie van de Keti Koti-dialogen: De Keti Koti Tafel Tas. In oktober vond de tweede editie van de Black Achievement Month (BAM) plaats en opende met de foto-expositie 'Trots op Zeeland'.

Kinderkunstweek: Kapla Bouw-event

In de Kinderkunstweek 'Binnenstebuiten, het huis in de kunst' organiseerden we een 'Kapla Bouw-event'. Kinderen van zes tot twaalf jaar maakten met Kapla-blokjes onder begeleiding van kunstenares Bianca Runge zelf de meest bijzondere, bouwkundige constructies.

Educatie

KidsColleges

In samenwerking met Roosevelt Junior (UCR) heeft ZB weer vier (online) KidsColleges georganiseerd over actuele thema's voor kinderen uit groep zes, zeven en acht. Heel populair was het KidsCollege met LEGOMASTERS winnares Lola Nouwens!

Onderwijs

ZB ondersteunt de scholen en ouders/gezinnen bij het bevorderen van leesplezier, stimuleren van taalontwikkeling en vergroten van de mediawijsheid. In 2020 organiseerden de onderwijsspecialisten allerlei online trainingen voor leerkrachten en voorzagen ze basisscholen van leestips die ze konden inzetten tijdens de lessen op afstand.

Literaire Tocht

Ieder jaar nodigt ZB een auteur uit om een verhaal te schrijven over vrijheid en verdraagzaamheid. Dit jaar waren dat auteurs Natascha van Weezel en Dalilla Hermans. Een essay is uitgegeven met bijdragen van de auteurs. Zij gaven ook gastlessen aan klassen van het Zeeuwse voortgezet onderwijs.

VoorleesExpress

Lees meer over de VoorleesExpress

De VoorleesExpress zorgt ervoor dat kinderen met een Nederlandse taalachterstand extra aandacht krijgen. Hierbij gaan vrijwilligers thuis voorlezen bij een gezin met één of meer kinderen die (een risico op) een taalachterstand hebben.
Onze voorlezers zijn in 2020 met o.a. (digitale) prentenboeken, apps, gratis luisterboeken en de Boekfiets aan de slag gegaan om het contact met de gezinnen te behouden. Op Walcheren konden we op deze manier ruim 28 gezinnen thuis bereiken. Uit de evaluatie 2020 blijkt dat ruim 85% van de deelnemende kinderen meer plezier in lezen kreeg.

Voor- en vroegschoolse educatie

In 2020 tekende ZB een samenwerkingsovereenkomst met Kinderopvang Walcheren om structureel samen te werken aan het project Boekstart op ruim 14 Kinderopvanglocaties in Vlissingen. BoekStart is een leesbevorderingsprogramma om kinderen van 0-4 jaar, hun ouders en pedagogisch medewerkers intensief met boeken en lezen in aanraking te laten komen. De ZB en GGD Zeeland bekrachtigden in 2020 een hernieuwde samenwerkingsovereenkomst op het gebied van het project Boekstartcoach. De BoekStartcoach biedt gerichte voorleesondersteuning aan ouders op het Consultatiebureau.

Laaggeletterdheid

ZB levert een bijdrage aan het verbeteren van de taalvaardigheid, door middel van taalcursussen, workshops, trainingen en het uitlenen van boeken. Dat doen we in nauwe samenwerking met de gemeenten en tal van maatschappelijke partners. Ook zetten wij onder andere in op de kwetsbare positie van de groep laag digitaalvaardigen.

IDO (Informatieloket Digitale Overheid)

Lees meer over IDO

In 2020 opende er een IDO-loket in de vestiging in Middelburg. Dit Informatiepunt vind je op ons Infoplaza op de begane grond en is bedoeld voor mensen die moeite hebben met het vinden van overheidsinformatie (bijvoorbeeld: huur- en zorgtoeslag, belasting, rijbewijs, (verkeers)boetes, pensioen en uitkering).

Taalhuis Walcheren

Lees meer over Taalhuis Walcheren

De Bibliotheek verzorgt een loket van het Taalhuis voor laaggeletterden. Mensen krijgen er advies over een passende cursus, training of activiteit en kunnen er zich aanmelden als taalvrijwilliger. Het Taalhuis is er voor iedereen vanaf achttien jaar die moeite heeft met lezen, spreken of schrijven in het Nederlands. In 2020 organiseerde ZB ook diverse online edities van taalactiviteiten zoals het taalcafé en de leesclub.

Digidesk

Dit loket in de ZB is er voor hulp bij allerlei digitale vragen over de smartphone, tablet, e-reader, computer of sociale media. De Digidesk is dagelijks gratis toegankelijk en te vinden op de eerste verdieping in de ZB en in de Vlissingse vestiging. In 2020 was er een ook een online Digidesk. Een speciaal team van medewerkers en stagiairs beantwoordden ruim 1700 vragen.

Taalhuis Walcheren

In Middelburg en Vlissingen. In Veere in 2020 nog geen activiteiten.

1.074 Deelnames activiteiten Taalhuis*

279 Bezoeken Taalhuisloket

**Activiteiten Taalhuis zijn bijvoorbeeld: Taalcafés en leesclubs.*

Media-educatie Walcheren

(Middelburg, Vlissingen en Veere)

21 Gegeven workshops en cursussen*

**Voorbeelden van workshops en cursussen zijn: Hoe werkt Instagram?, Hoe werkt WhatsApp?, Omgaan met je iPad, je smartphone of je tablet, Digisterker, Digitaal nalaten, Opslaan in de Cloud en werken met je DigiD.*

Computerles voor beginners (Klik&Tik)

113 gegeven lessen

682 lesdeelnames

Werkplaats voor duurzaamheid in Zeeland

Duurzaamheid

ZB stimuleert gedrag dat bijdraagt aan een duurzame en rechtvaardige wereld en vertaalt mondiale vraagstukken (onder andere klimaatverandering, eerlijke handel en migratie) naar projecten.

Standplaats Zeeland

Lees meer over Standplaats Zeeland

Van Standplaats Zeeland 2019 met prof. Jan Rotmans is een boekje verschenen: 'Zeeland vanuit een transitiebril'. De voorbereidingen voor een volgende editie van Standplaats Zeeland zijn in 2020 opgestart.

Finding roots

Finding ROOTS is een Zeeuws actieprogramma over leiderschap en duurzaamheid voor jonge professionals. Hiermee worden jongeren klaargestoomd als ambassadeur voor de duurzame economie van morgen. De derde editie van Finding ROOTS werd online in mei afgerond. Ook werden er diverse side-events georganiseerd voor een breed publiek.

Energie Zeeland

Op de website EnergieZeeland.nl plaatst ZB regelmatig landelijk en Zeeuws nieuws over energie en publiceert tips voor kinderen, nieuwe aanwinsten in de collectie en nieuwe filmpjes over windenergie en klimaatverandering. Ook is er een kennisdossier over waterstof gemaakt. In januari heeft ZB een bijdrage geleverd aan een bijeenkomst van CSW-leerlingen die een digitale krant maakten over de energietransitie.

Duurzaam ondernemen, MVO Loont

ZB bevordert maatschappelijk verantwoord ondernemen onder het MKB in Zeeland. De transitie van een lineaire naar een circulaire economie is daarbij richtinggevend. In samenwerking met de Provincie Zeeland en ZMf leverde ZB een bijdrage aan het VernieuwersLAB. Ook werd een bijeenkomst gehouden over de Zeeuwse Circulaire Economie.

MAEX

MAEX Zeeland is een online platform dat initiatieven van particulieren en sociale ondernemingen zichtbaar maakt die de leefbaarheid in Zeeland verbeteren. MAEX Zeeland biedt hen eenvoudig toegang tot bedrijven, overheid, fondsen en particulieren. In opdracht van de Provincie werkt ZB aan de versterking en verbreding van het platform in Zeeland.

Wist je dat?

Er zes organisaties inwonen bij ZB: ZMf, FNV, Welzijn Middelburg, Manteling, ZVU en KZGW?

Er 150 deelnemers waren aan het informatieplein Meet & Match, een activiteit van het loket Fondsen en subsidie van ZB?

ZB in 2020 14.838 (2019 21.254) nieuwe materialen heeft aangeschaft waarvan de meeste boeken, maar ook muziekcd's, dvd's en bijvoorbeeld puzzels?

Er 1.061.621 mensen ons digitaal bezoeken?

ZB partner is in het internationale project I-Know-How gericht op het makkelijker maken voor mensen met kanker om langer door te blijven werken dan wel terug te keren naar werk?

ZB in Middelburg 145.502 bezoekers had in 2020?

ZB in 2020 de eerste elektrische bus in Zeeland in gebruik nam?

Wist je dat ZB met meer dan 500 partners in en buiten Zeeland samenwerkt?

Bekijk de samenwerkingspartners van ZB

Bibliotheek van Zeeland